

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2011 r.

DL-P-II-071-13/11/2
BM-I-071-160/11/3
dot. BPS/DSK-043-3491/11

p. J. Kociuda
SECRETARIA
Biuro Prac Senackich
24.04.11
3951 podpis

Pani
Grażyna Anna Sztark
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

szanowna Pani Marszałek,

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana senatora Eryka Smulewicza na 72. posiedzeniu Senatu w dniu 17 marca 2011 r., przekazane przy Piśmie Pani Marszałek z dnia 24 marca 2011 r. nr BPS/DSK – 043 – 3491/11, dotyczące istnienia luki w prawie w zakresie możliwości wnoszenia zażaleń przez uczestników postępowania cywilnego, którzy na etapie postępowania przed sądem drugiej instancji zostali ukarani grzywną, względnie wobec których stosowano przymusowe doprowadzenie bądź areszt, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z obecnie obowiązującym art. 394¹ § 1 i 2 k. p. c. *zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienie sądu drugiej instancji:*

- 1) odrzucające skargę kasacyjną oraz skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia;
- 2) co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji;
- 3) w sprawach, w których przysługuje skarga kasacyjna, zażalenie przysługuje także na postanowienie sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z wyjątkiem

postanowień, o których mowa w art. 398¹, a także postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji.

Przyznać zatem trzeba, że w aktualnym stanie prawnym nie jest dopuszczalne wniesienie zażalenia na postanowienia sądu drugiej instancji, których przedmiotem jest skazanie świadka na grzywnę, zarządzenie przymusowego sprowadzenia i aresztowania świadka.

Stosowną zmianę w tym zakresie zawiera opracowany przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego *projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw*. W projekcie tym przewiduje się m. in. dodanie nowego art. 394² k. p. c., zgodnie z którym *na postanowienia sądu drugiej instancji, których przedmiotem są oddalenie wniosku o wyłączenie sędziego, zwrot kosztów procesu, skazanie świadka, biegłego, strony, jej pełnomocnika oraz osoby trzeciej na grzywnę, zarządzenie przymusowego sprowadzenia i aresztowania świadka, odmowa zwolnienia świadka i biegłego od grzywny i świadka od przymusowego sprowadzenia, przysługuje zażalenie do innego składu tego sądu, z wyjątkiem postanowień wydanych w wyniku rozpoznania zażalenia na postanowienie sądu pierwszej instancji.*

Projektowany przepis dopuszcza zatem możliwość zaskarżania postanowień porządkowych o charakterze przymuszającym, wydawanych po raz pierwszy przez sąd drugiej instancji, do innego równorzędnego składu tego sądu, zapewniając w ten sposób kontrolę odwoławczą w odniesieniu do tej grupy rozstrzygnięć. Odstępuje jednocześnie w tym zakresie od zasady dewolutywności na rzecz tzw. zażalenia poziomego.

Godzi się zauważyć, że charakter postanowień, o których mowa w projektowanym art. 394² k. p. c., dotyczących bezpośrednio praw i wolności obywatelskich, wymaga stworzenia możliwości ich zaskarżenia ponad standard konstytucyjny określony w art. 78 zd. 1 Konstytucji, gwarantujący zaskarżalność orzeczeń wydanych w pierwszej instancji. Jednocześnie nie są to sprawy, które wymagałyby zaangażowania Sądu Najwyższego, jako instancji odwoławczej. Zauważyć należy bowiem, że postępowania zmierzające do wydania postanowień wymienionych w projektowanym przepisie art. 394² k. p. c., mają charakter wypadkowy, incydentalny.

Omawiany projekt nowelizacji oczekuje na rozpatrzenie przez Radę Ministrów.

Informacyjnie również należy wspomnieć, że analogiczne rozwiązania w zakresie zaskarżalności postanowień porządkowych o charakterze przymuszającym, wydanych po raz

pierwszy przez sąd drugiej instancji, zawiera *senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk sejmowy nr 3901)*. Drugie czytanie tego projektu jest przewidziane na 91 posiedzeniu Sejmu w dniach od 27 do 29 kwietnia 2011 r.

z poważaniem,

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Igor Działuk
PODSEKRETARZ STANU